

Víra a skutky

Hošťálková 18.8.2024

Písňe: EZ21 330, 719, 709, 717, 418

Čtení z písma: Jk 2, 14 – 26 Iz 58, 9-10

Text kázání: Jk 2,14 - 17

Bratři a sestry,

dnes bych se s Vámi chtěl zamyslet nad počátečními verši z již přečteného oddílu: „*Co je platné, moji bratři, když někdo říká, že má víru, ale přitom nemá skutky? Může ho snad ta víra spasit? (Jk 2,14 - 17)*“

Víra, která nemůže spasit? Není to špatně? Milostí jsme přece spaseni skrze víru. O jakou divnou víru tady jde? Slovem víra vyjadřujeme spolehnutí se nebo jistotu v tom co nevidíme. Víra v Krista a jím přinesenou spásu je základ na kterém stavíme. Z toho se nedá slevit. Chápeme ji jako samozřejmou součást našich životů. Ovšem víra samotná se může projevovat různě. Zkusme si to znázornit na jednoduchém příběhu:

Na jednom z japonských ostrovů žili dva sousedé. Každý den po práci spolu sedávali na terase a pozorovali moře. Jejich klidný odpočinek byl jednoho večera přerušen jekotem varovných sirén. Když utichl, ozvala se naléhavá zpráva z místního rozhlasu. K pobřeží se blíží tsunami - ohromná mořská vlna, která ho zaplaví. Všichni mají méně než půl hodiny, aby se přesunuli na bezpečné místo na kopci nad vesnicí. První ze sousedů neváhal. Vběhl do svého domu. Naházal do malé brašny doklady, peníze a další nezbytnosti. Vyrazil ze dveří a neobtěžoval se ani zamykáním. Když míjel bungalov svého souseda, nestačil se divit. Jeho soused seděl dál na terase, jakoby se nic nedělo. Proto na něj zavolał: "Co je s tebou?! Nevěříš tomu, že se sem řítí obrovská mořská vlna, která všechno zaplaví?" "Věřím", odpověděl mu klidně soused. "Tak se rychle zvedni a pojď!" Dál se ale nezdržoval, ani neohlížel. Přehodil si brašnu přes rameno a spěchal ke kopci nad vesnicí. Za půl hodiny přišla ohromná vlna. Zachráněný se smutně díval dolů z kopce na to, jak voda zaplavuje celou vesnici. Jak to asi dopadlo s jeho sousedem?

Na tomto příběhu je zřetelně vidět rozdíl mezi vírou v teorii a vírou v praxi. Oba sousedé obdrželi stejnou zprávu. Oba také uvěřili, že je pravdivá. Zachránil se jenom ten, který svou víru proměnil v čin. Jde v obou případech opravdu o stejnou víru? Je to možná trochu divné, ale ano. Víra je tatáž. Jenom jí první ze sousedů dal příležitost, aby mu zachránila život. Tomu druhému byla samotná víra bez skutku k ničemu, prostě mrtvá a on o něco později také.

Zkusme jiný příklad. Váš bratr nebo sestra se náhle ocitne na ulici v pozici nezkušeného bezdomovce v chladném počasí. Najednou mu chybí teplé oblečení a nemá co jíst. Je možné v takové situaci říct „Bud' s Bohem ať ti není zima a nemáš hlad“, a přitom mu neposkytnout to, co potřebuje? Zní to sice zbožně, ale bez jednoduché pomoci týkající se potřeb těla, je to jenom prázdný slogan.

Nebo jiný příklad. O kousek dál autor listu připomíná víru Abrahama a Rachab. Proč si vybral takto nesourodou dvojici? Nejvýznamnějšího biblického patriarchu a nevěstku? Protože oba nejenom věřili, ale také svou víru dokázali proměnit v odvážný čin.

Máme si tedy zasloužit spásu tím, že se budeme opravdu ale hodně snažit? Zkrátka každý den alespoň jeden dobrý skutek. Pak se si budeme nárokovat u Boha záchranu na základě svých zásluh. Nejlépe s dlouhým seznamem našich dobrých skutků v ruce. Říká se tomu „skutkaření“. Bůh toto

prostřednictvím svého Slova jednoznačně odmítá: „*Milostí tedy jste spaseni skrze víru. Spasení není z vás, je to Boží dar; není z vašich skutků, takže se nikdo nemůže chlubit. (Efezským 2:8–9)*“ V pozadí nám může zaznívat Lutherovo „Sola Gratia“ tj. pouhou milostí.

Naši spásu si nemůžeme zasloužit. Dostali jsme ji darem. Ten dar nebyl zrovna levný. Byl zaplacený Kristovou krví. Na druhou stranu jsme se při přijetí tohoto daru zavázali Bohu svou poslušností. V této souvislosti jsou víra a skutky víry dvěma stranami jedné mince. Jedno nejde oddělit od druhého. Je to naše víra, která nás nutí konat a jsou to naše činy, na kterých se naše víra viditelně projevuje. Myslím, že správná otázka, kterou bychom měli klást zní nějak takto: „Pane Bože, tady jsem, co chceš, abych dělal?“

Platí pro nás: „*S bázní a chvěním uvádějte ve skutek své spasení. (Filip 2,12b)*“ Samotná víra, která nemá možnost být realizována, je bez hodnoty. V jediného Boha přece věří i démoni a děsí je to. Mají proč mít strach. Čeká je věčné zahynutí. Uplatňujeme-li naši víru jenom tímto pasivním způsobem, máme velkou šanci, že budeme spolu s nimi strčeni „do jednoho pytle“. Při posledním soudu nebude Pán Ježíš posuzovat naši způsobilost pro království nebeské podle toho jak hlubokou víru jsme měli, ani jaké nádherné duchovní zážitky jsme skrze ni prožili. Bude se ptát jinak. Nasytili jste mě, když jsem hladověl? Napojili jste mě, když jsem žíznil? Ujali jste se mě na cestách? Oblékli jste mě, když jsem byl nahý? Navštívili jste mě v nemocnici nebo ve vězení (Mt 25, 37 - 40)? Proč se bude takto ptát? Jednoduše proto, že vše v čem jsme posloužili nebo neposloužili jeho maličkým, v tom jsme posloužili nebo neposloužili jemu samému.

S vírou a skutky je to vlastně velice jednoduché. Věřím, a proto konám. Nemůžu jinak. Bůh každému z nás nadělil určitou míru víry (Řím 12,3). Proto je také množství a velikost skutků víry u každého jiné. Někdo věnuje svůj celý život evangelizaci. Jezdí po světě a jeho slova jsou doprovázena zázraky. Jiný se snaží podle svých možností pomáhat v okolí svého domova. Nejde o to, kdo toho zvládne víc, ale o to, zda oba žijí naplno svůj život víry. Hodnotitelem je Bůh. On vidí do našich myšlenek a velice dobře ví, co jsme schopni zvládnout a co ne.

Skutky víry nemusí být nijak velké. Mě se například nedávno stalo, že mi řemeslník nabídl práci „bez faktury“ tj. bez odvedené daně. Hlavou mi prolétlo: „Dávejte co je císařovo císaři a co je božího Bohu. (Mt 22,21)“ Řekl jsem mu, ať tu fakturu raději vypíše. Byl velice překvapený a ptal se mě proč to má dělat. Po mém vysvětlení dodal, že se s podobným typem lidí už setkal a nakonec z toho byl hezký rozhovor spojený s nečekaným svědectvím o Bohu.

Jaké vás napadají jiné? Pomoc spolužákovi, včas odevzdaný domácí úkol, nepodvádění při písence ve škole? Jistě. Také pomoc s nákupem staré paní, sestavení úředního dopisu pro někoho, kdo si na to sám netroufá. Do stejné skupiny patří výroba postele pro děti na Ukrajině nebo vytrídění vlastního šatníku při účasti na sběru šatstva.

V životě každého z nás je spousta příležitostí k jednání na základě naší víry. Zdaleka ne všechno a vždycky uděláme správně, ale o to tu teď nejde. Jde o to, aby naše víra nebyla jenom teorií, ale aby byla aktivní silou našeho života. Víra je dar a zároveň závazek. To zda bude realizována nebo jinak zda dostane prostor v našich životech, záleží jenom na nás samotných.

Amen